

Cirkonija keramikas pielietošana zobu protezēšanā

Nikolajs Matilevičs¹, Antra Ragauska²

Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

¹ Stomatoloģijas fakultāte

² Zobu protezēšanas katedra

Ievads. Mūsdienās cilvēki tiecas pēc pilnības. Cilvēks vēlas zaudēto zobu vietā jaunus zobus, kas izskatītos dabiski, kalpotu ilgi un sekmīgi. Bezmetāla keramika, pie kuras pieder arī cirkonija keramika, atbilst protezēšanas materiālu prasībām. Ar cirkonija karkasu pamatā var būt sakņu inlejas, implantātu abatmenti, kroņi un tiltveida neizņemamās parciālās protēzes.

Darba mērķis. Izveidot literatūras apskatu par cirkonija lietošanu protezēšanā kā materiālu restaurāciju karkasam.

Materiāls un metodes. No datubāzēm tika atlasīti 82 zinātniskie raksti, kas publicēti pēdējos 12 gados un pēc nosaukuma, satura atbilda atslēgas vārdiem par cirkonija keramiku. No šiem rakstiem tika atlasīti 22 raksti pēc atbilstības ieslēgšanas un izslēgšanas kritērijiem. Rakstos tika analizēti cirkonija kroņi, tilti, sakņu inlejas un implantātu abatmenti, to klīniskais sekmīgums.

Rezultāti. Cirkonija keramikas bioloģiskie, mehāniskie un klīniskie pētījumi, kas publicēti līdz šim brīdī, ziņo, ka cirkonija restaurācijas ir stabilas un sekmīgi pielietojamas. Rūpīga pacientu atlase un adekvāta klīnisku un tehnisku protokolu ievērošana ir obligāta, lai panāktu labu sniegumu cirkonija restaurācijām. Cirkonijs var būt lietots kroņiem un tiltiem uz zobiem un implantātiem, priekšzobu sakņu inlejām un implantātu abatmentiem. Vidējais kalpošanas sekmīgums lielākajā daļā pētījumu minēts 95% un vairāk uz 5-7 gadiem. Galvenās problēmas saistībā ar cirkoniju aprakstīti pārklājošās stikla keramikas lūzumi no karkasa un stiprības samazināšanās pēc kalpošanas laika.

Secinājumi. Cirkonija restaurācijas pieprasa ilgtermiņa klīniskus un *in vitro* pētījumus, lai novērtētu restaurāciju ilgmūžību un materiāla īpatnības pēc funkcionālās slodzes mutes vidē.